

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет технологій та дизайну
Освітня програма	51087 Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

11.04.2025 р.

Справа № 0295/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Серебрянська Ірина Миколаївна,

Романенко Олена Віталіївна,

Лиман Ігор Ігорович,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Ісакова Єлизавета Павлівна – гарант ОП,

Ребрій Інна Миколаївна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет технологій та дизайну
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51087
Назва ОП	Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Зміст освітньої програми загалом узгоджується зі стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня. Досягнення цілей ОП забезпечується формуванням 13 загальних та 15 фахових компетентностей, досягненням 26 ПРН. Перелік ПРН, передбачений чинним стандартом, було доповнено сімома новими результатами: ПРН 7, 8, 18, 23, 24, 25, 26. Формулювання ПРН 24 — здатність логічно й грамотно формулювати письмові та усні тексти при перекладі між українською й англійською мовами викликає непорозуміння, адже тексти при усному перекладі не формулюються, переклад “між мовами” не здійснюється. Враховуючи відсутність відповіді на зауваження ЕГ з приводу часткового дублювання стандартних ПРН 19, 20 та 4, хоча й у вузчому контексті, походжуємо з висловленою необхідністю перегляду додаткових ПРН.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

На момент проведення акредитаційної експертизи професійні стандарти для кваліфікацій, визначених в освітній програмі, ще не затверджені / відсутні.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою освітньої програми «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» є підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, які мають глибокі знання й володіють загальними та професійними компетентностями в галузі філології (035 Філологія), зосередженими на перекладі у сфері бізнес-комунікацій з англійської на українську мову та навпаки — як в усній, так і в письмовій формі. Випускники мають ефективно аналізувати, організовувати й здійснювати міжмовну та міжкультурну ділову комунікацію, планувати і реалізовувати комплексні перекладацькі проекти, а також вирішувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми у сфері філології, пов'язані з аналізом, створенням (зокрема перекладом) та оцінюванням текстів різних стилів і жанрів, забезпечуючи ефективну комунікацію різними мовами. Зазначена мета корелює з «Стратегією Київського національного університету технологій та дизайну на 2024-2028 рр.» (надання здобувачам доступу до якісної освіти, розвитку їх навчально- дослідницького та креативного потенціалу з метою формування людського капіталу,

необхідного для сталого розвитку України та ефективної міжнародної діяльності) та «Стратегією сталого розвитку КНУТД до 2030 року» ([sustainable_development_strategy_KNUTD.pdf](https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/statut_knutd_2023_05.pdf)) (партнерство заради сталого розвитку, важливість міжнародної діяльності й партнерських відносин для забезпечення належного рівня підготовки фахівців і сталого розвитку) від 04.12.2023 року, «Статутом КНУТД» (https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/statut_knutd_2023_05.pdf) (пункт 6.1 Про заходи щодо інтеграції до європейського простору вищої освіти та світової освітньої системи Університету) а також положенням «Програми інтернаціоналізації КНУТД на 2024-2028 рр.» ([program_internationalization_2024.pdf](https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/statut_knutd_2023_05.pdf)). Водночас зауважимо, що складові мети містять компоненти, які не забезпечені наявними ОК: “планувати і реалізовувати комплексні перекладацькі проекти” неможливо без наявності в ОП ОК (модулів) із перекладацьких технологій і ОК (модулів) із управління перекладацькими проектами.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Під час етапу проектування освітньо-професійної програми «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» до формування її мети та програмних результатів навчання були активно залучені всі зацікавлені сторони, що підтверджується результатами фокус-груп, до складу яких увійшли науково-педагогічні працівники, представники академічної спільноти та потенційні роботодавці. Відзначимо диспропорцію і, відповідно, потенційно неоднаковий вплив на ОП представників академічної спільноти (4 рецензії) та реальних роботодавців (1 відгук). Недостатній вплив представників ринку лінгвістичних послуг на ОП призводить до формулювання занадто розлогої і, як бачимо зі змісту ОП, Не повною мірою досяжної мети ОП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Освітня програма відображає актуальні тенденції наукового розвитку та вдосконалення спеціальності, зокрема, акцент на мультикультурність, міждисциплінарний підхід, синергію мовознавства, перекладознавства, етики ділової комунікації та цифрової грамотності. Її предметна область поєднує обов'язкові та вибіркові компоненти з германістики, літературознавства, мовознавства та перекладу в контексті бізнес-комунікацій. Під час формування мети та програмних результатів навчання було враховано положення Стратегії розвитку Київської області на 2021–2027 роки, яка передбачає активізацію міжнародного співробітництва, залучення іноземних інвестицій і посилення конкурентоспроможності регіону. Під час розроблення програми було враховано практики аналогічних вітчизняних програм, зокрема Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського національного лінгвістичного університету, Західноукраїнського національного університету та КПП імені Ігоря Сікорського. Програму створено з урахуванням досвіду закордонних партнерських закладів, насамперед Університету імені Адама Міцкевича (Познань, Польща) та Ризького технічного університету. Не дуже переконливим є вплив на програму досвіду Ризького технічного університету. Адже єдина бакалаврська програма з перекладу – це “Technical Translation” https://stud.rtu.lv/rtu/spr_export/prog_pdf_en.83, ключовим у якій є перекладацькі технології, повністю відсутні на аналізованій програмі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Освітня програма має обсяг 240 кредитів ЄКТС, що узгоджується з частиною 4 статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Із них 180 кредитів призначено для обов'язкових освітніх компонентів, а 60 – для вибіркових, що відповідає пункту 15 частини 1 статті 62 цього ж Закону. Обсяг програми для денної, дистанційної та заочної форм навчання відповідає вимогам чинного стандарту вищої освіти для бакалаврського рівня спеціальності 035 Філологія. Із загального обсягу обов'язкових компонентів 18 кредитів передбачено на практичну підготовку (компонент ОК 29 «Виробнича практика»). Кількість кредитів ЄКТС у навчальному плані повністю узгоджується з обсягом, визначеним в освітній програмі.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст освітньої програми має здебільшого логічну структуру. Освітні компоненти програми спрямовані на досягнення визначеної мети та програмних результатів навчання (ПРН), формування загальних і фахових компетентностей, а також на засвоєння системних знань у сферах мовознавства, літературознавства й перекладознавства. Основні компоненти, що забезпечують досягнення ПРН, пов'язаних з оволодінням теоретичними засадами філології та перекладознавства, включають курси: «Загальне мовознавство», «Історія англійської мови», «Основи перекладознавства», «Зіставна граматики англійської та української мов», «Зіставна лексикологія англійської та української мов», «Зіставна стилістика англійської та української мов». ОП пропонує літературознавчі дисципліни («Українська література від давнини до сучасності у світовому та культурному контексті», «Зарубіжна література та література англійськомовних країн»), перекладацькі ОК («Теорія і практика письмового перекладу з англійської мови», «Теорія і практика письмового перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою», «Теорія і практика усного перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою»), а також дисципліни, що формують загальнокультурні («Теорія міжкультурної комунікації», «Лінгвокраїнознавство») та громадянські компетентності («Філософія, політологія та соціологія»), як це передбачено стандартом спеціальності. Незрозумілим, однак, залишається питання залежності ОК «Теорія і практика усного перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою» від ОК «Теорія і практика письмового перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою» (за схемою в ОП (Рис.2.2.) друге – пререквізит першого). Так само незрозумілим залишається зв'язок ОК «Переклад ділової документації» з ОК «Теорія і практика усного перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою», де друге зазначено як пререквізит першого. Незважаючи на те, що однією з цілей ОП є прищеплення навичок роботи з термінологією, навіть у назвах ОК спостерігаємо її асистемність (ділова документація / тексти сфери бізнес-комунікації), яка є перешкодою для розуміння стейкхолдерами змісту ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми загалом відповідає предметній галузі спеціальності 035 Філологія у сфері знань 03 Гуманітарні науки. Об'єктом вивчення в межах програми є англійська мова у різних аспектах – теоретичному й практичному, синхронному та діакронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному тощо; а також література, усна народна творчість, жанрово-стильові типи текстів, переклад, міжособистісна, міжкультурна й масова комунікація в усній та письмовій формах. Англійська мова розглядається через освітні компоненти: «Загальне мовознавство», «Історія англійської мови», «Зіставна граматики англійської та української мов», «Зіставна лексикологія англійської та української мов», «Зіставна стилістика англійської та української мов», «Практична фонетика англійської мови», «Практична граматики англійської мови» та «Лінгвокраїнознавство (англійська мова)». ОК, що охоплюють тематику перекладу та міжкультурної комунікації, включають: «Теорія і практика письмового перекладу з англійської мови», «Теорія і практика письмового перекладу текстів у сфері бізнес-комунікації англійською мовою», «Теорія і практика усного перекладу текстів у сфері бізнес-комунікації англійською мовою», «Переклад ділової документації», «Теорія міжкультурної комунікації», та «Виробнича практика». Набуття системних навичок користування перекладацькими технологіями констатувати не можемо: в ОК «Інформаційні системи та технології» перекладацьким технологіям присвячено лише одну тему (в СО серед МТЗ САТ-інструменти не зазначені); в змісті перекладацьких ОК Теорія і практика письмового перекладу текстів у сфері бізнес-комунікації англійською мовою та «Переклад ділової документації» ознак застосування перекладацьких інструментів не виявлено (в силабусах ОК, в МТЗ освітніх компонентів в СО).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Індивідуальна освітня траєкторія у ЗВО формується відповідно до низки внутрішніх нормативних документів КНУТД, зокрема: Положення про організацію освітнього процесу, Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу, Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін, Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної або інформальної освіти, а також Положення про організацію навчання за індивідуальним графіком. Згідно з освітньою програмою, здобувачі у 3–7 семестрах мають право обирати 10 навчальних дисциплін (у тому числі з інших рівнів освіти) загальним обсягом 60 кредитів ЕКТС (що становить 25% від загального обсягу програми). Вибір здійснюється через АСУОП із запропонованого Загальноуніверситетського Каталогу дисциплін вільного вибору (на 2024/2025 н. рік він містить 95 дисциплін). Відповідно до чинного Положення, групи для вивчення вибірових дисциплін формуються за умови наявності не менше 30 студентів. У разі недостатньої або надмірної кількості охочих, вибір може бути скоригований. ЕГ звертали увагу на представленість деяких вибірових дисциплін 4 і 6 кредитами, що суперечить Положенню, однак відповідь розробників щодо технічної помилки видається переконливою. Звертаємо, однак, увагу, що в каталозі вибірових дисциплін <https://knutd.edu.ua/ekts/disc-vilnogo-vyboru/> курси, пов'язані з перекладом, - відсутні.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Організація практичної підготовки здобувачів освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті технологій та дизайну, а також Положенням про організацію та проведення практичної підготовки студентів КНУТД. У межах освітньої програми передбачено достатній обсяг практичної підготовки, необхідної для формування професійних компетентностей. Переважна частина освітніх компонентів є орієнтованою на практику: з 1800 аудиторних годин, передбачених програмою, 1320 годин (73%) відведено на проведення практичних і семінарських занять. У межах навчального плану 2024 року передбачено проходження навчальної практики (6 кредитів) на першому курсі, а також виробничої практики (18 кредитів), розподіленої між другим, третім і четвертим курсами. Місцями проходження виробничої практики виступають бізнес-структури, підприємства, Торгово-промислова палата України, а також перекладацькі бюро. Формально студенти мають право самостійно пропонувати місце для проходження практики, однак фактично спостерігається

концентрація на обмеженому переліку організацій: усі 16 студентів 2-го курсу проходили практику у Торгово-промисловій палаті України, 17 студентів 3-го курсу – у ТОВ «ТАС ЕВОТЕК» (м. Київ), а 17 із 22 студентів 4-го курсу – у Бюро перекладів «ИнЯз» (м. Київ). Підтримуємо ЕГ в питанні недотичності навчальної практики на 1 курсі перекладацькому спрямуванню програми. По факту констатуємо фактично традиційний ОК, оскільки: 1) здобувачі проходять навчальну практику в університеті; 2) не мають можливості обрати іншу базу практики; 3) виконують достатньо типові академічні завдання; 3) мають підготувати два академічних твори (тези). Пояснення для ЕГ від розробників ОП щодо навчальної практики, яка “допомагає сформувати й розвинути у здобувачів ОП комплексне філософське мислення та розвинути ті цінні навички, які стають запорукою успішних подальшого навчання і майбутньої професійної діяльності: ефективну обробку інформації з різних джерел українською і англійською мовами (переклад включно), усвідомлення та дотримання доброчесності у навчанні та кар’єрі, набуття досвіду написання власних текстів за певними стандартами (наукових тез) і організації власних публічних виступів в реальних умовах у вітчизняному і міжнародному професійному середовищі” не виглядають переконливими, оскільки не пояснюють, чому це не робиться в форматі “традиційного” ОК.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Нормативні освітні компоненти, які сприяють розвитку соціальних навичок, включають: ОК 10 «Теорія міжкультурної комунікації», ОК 14 «Практика англійської мови та перекладу», ОК 27 «Практика німецької мови», ОК 24 «Теорія і практика усного перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою», ОК 25 «Інформаційні системи та технології», ОК 4 «Психологія», ОК 5 «Фізичне виховання» тощо. Ці дисципліни формують навички ефективної взаємодії у полікультурному середовищі, вміння працювати з інформацією за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, самоорганізацію навчального процесу, а також сприяють усвідомленню важливості здорового способу життя. Згідно з інформацією з самооцінки освітньої програми та за результатами зустрічей із гарантом і викладачами, соціальні навички активно розвиваються протягом усього навчання. Для цього використовуються різноманітні методи та форми роботи: інтерактивні лекції, командні й індивідуальні завдання, дебати, ділові ігри, креативні та проблемно-пошукові завдання. Виробнича практика допомагає здобувачам навчитися працювати самостійно, відповідально розпоряджатися часом, дотримуватися дедлайнів, а також розвиває лідерські якості, креативність і здатність до командної роботи.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз навчального плану для денної форми навчання підтверджує дотримання вимог щодо обсягу освітніх компонентів, з урахуванням реального навантаження на здобувачів освіти. В університеті наявні відповідні нормативні документи, що регулюють ці питання, зокрема: «Положення про організацію освітнього процесу в КНУТД», «Положення про розробку освітніх програм у КНУТД» та «Положення про організацію та навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти». У зазначених документах вказано, що один кредит ЄКТС для бакалаврів денної форми навчання включає щонайменше 10 годин аудиторної роботи, а загальне навчальне навантаження протягом академічного року становить 60 кредитів ЄКТС. Співвідношення між самостійною та аудиторною роботою встановлюється залежно від особливостей кожної дисципліни, її змісту, значення і ролі в досягненні цілей освітньої програми. Контактні години у межах нормативних освітніх компонентів ОП переважно представлені практичними заняттями – 1320 годин із загальних 1800 аудиторних годин. Це сприяє розвитку практичних умінь, зокрема в галузі комунікації та перекладу з англійської мови. За підсумками фокус-групи, здобувачі освіти не висловлювали зауважень щодо балансу між аудиторною та самостійною роботою в межах нормативних дисциплін.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практична спрямованість забезпечується завдяки впровадженню діяльнісного підходу під час практичних занять з профільних дисциплін, таких як: «Теорія і практика письмового перекладу з англійської мови», «Теорія і практика письмового перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою», «Теорія і практика усного перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою», «Переклад ділової документації», «Інформаційні системи та технології». Крім того, практичну складову програми забезпечує «Виробнича практика» (ОК 29), обсягом 18 кредитів ЄКТС, що реалізується у 4, 6 і 8 семестрах. Вона проходить виключно на базі реальних установ – підприємств, Торгово-промислової палати, перекладацьких компаній і спрямована на розвиток та вдосконалення професійних навичок майбутніх перекладачів.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об’єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітня програма сприяє формуванню у здобувачів компетентностей, що орієнтовані на досягнення Цілей сталого розвитку. Зокрема, йдеться про цілі: забезпечення якісної освіти, зміцнення здоров’я, досягнення гендерної рівності, забезпечення гідної праці та економічного зростання, розвиток інновацій і інфраструктури, зменшення нерівності, відповідальне споживання, підтримка миру та справедливості. У межах освітньої програми ці цілі реалізуються через формування загальних компетентностей. Зокрема: ЗК 7 – уміння виявляти, формулювати й вирішувати проблеми – формується через освітні компоненти ОК 1, 3, 4, 10, 14, 29; ЗК 8 – здатність до командної та самостійної роботи – забезпечується за допомогою компонентів ОК 5, 10, 14, 17, 23–25, 29; ЗК 5 – здатність до навчання та засвоєння сучасних знань – реалізується через освітні компоненти ОК 1–7, 14–29; ЗК 11 – здатність застосовувати знання на практиці – формується завдяки компонентам ОК 3–6, 8, 12, 14–18, 21–29.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до Київського національного університету технологій та дизайну не містять дискримінаційних норм. Вся інформація, що стосується правил прийому, їх змін та необхідних додатків, доступна на офіційному сайті університету. Правила прийому на 2024 рік були схвалені Вченою радою університету (протокол №9 від 18.04.2024) і набули чинності згідно з наказом ректора (наказ №120 від 18.04.2024). Щорічне оновлення правил забезпечує їхню відповідність чинному законодавству України та вимогам нормативних документів Міністерства освіти і науки України. За свідченням здобувачів подані правила вступу були для них зрозумілими та містили всю необхідну інформацію.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання до КНУТД у 2024 році відповідають загальновстановленим вимогам для вступу на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Конкурсний відбір проводився на основі результатів НМТ 2022–2024 років, ЗНО 2021 року, а також розгляду мотиваційних листів. У мотиваційних листах вступники зазначали власну мотивацію та інтерес до навчання саме за цією освітньою програмою.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У закладі вищої освіти діє процедура визнання результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, зокрема в рамках академічної мобільності. Ця процедура здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти та визначення академічної різниці у КНУТД. Визнання результатів відбувається згідно з чіткою визначеними правилами. Під час акредитаційної експертизи експертна група підтвердила, що процедура запускається за заявою здобувача на ім'я завідувача випускової кафедри, до якої додаються академічна довідка, індивідуальний навчальний план або додаток до диплома. Після цього створюється комісія за участі гаранта ОП, яка аналізує подані документи, оцінює відповідність результатів навчання та ухвалює рішення щодо їх визнання. Заява, висновки комісії та документи про результати навчання долучаються до особової справи здобувача, а відповідні записи вносяться до навчальної картки та індивідуального навчального плану. Окремо процедура визнання результатів академічної мобільності регламентується Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу КНУТД (посилання). В межах цієї процедури визнаються сертифікати, оцінки за системою ECTS, модулі та окремі навчальні дисципліни, вивчені у партнерських закладах вищої освіти. Прикладом реалізації цієї практики є участь здобувачів у міжнародній кредитній онлайн-мобільності з Бакинським слов'янським університетом у 2023–2024 навчальному році, результати якої було визнано ОП. Крім того, здобувачка групи БАМ-21 проходила навчання за програмою міжнародної академічної мобільності «Еразмус+» у Ризькому технічному університеті (м. Рига, Латвія) з 2.09.2024 по 26.01.2025. Під час зустрічі з гарантом ОП та викладачами було встановлено, що комісією для розгляду результатів мобільності здобувачки, яка проходила навчання у Ризькому технічному університеті (м. Рига, Латвія) з 2.09.2024 по 26.01.2025, створено, проте на момент акредитаційної експертизи результати ще не були визнані.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Університет здійснює визнання результатів навчання, здобутих в межах неформальної та/або інформальної освіти, на підставі Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти. Процедура визнання чітко регламентована, що забезпечує її прозорість і доступність для всіх учасників освітнього процесу. Під час зустрічей із фокус-групами було підтверджено, що здобувачі освіти та науково-педагогічні працівники добре обізнані з цією процедурою. Зокрема, у 2023–2024 навчальному році студенти групи БАМ-23 успішно пройшли курси з академічної доброчесності на платформах Prometheus, EdEra та ВУМ online, отримали відповідні сертифікати, і на підставі встановленого порядку їхні результати були визнані. Крім того, здобувачі долучені до онлайн-курсів із цифрової філології Єнського університету.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за освітньою програмою «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» у Київському національному університеті технологій та дизайну (КНУТД) відповідає чинним вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» першого (бакалаврського) рівня, а також Положенню про організацію освітнього процесу в КНУТД. Документ регламентує навчання в різних формах (очній, заочній, дистанційній) і передбачає використання різних видів освітньої діяльності, зокрема лекцій, практичних і семінарських занять, консультацій, самостійної роботи, навчальної та виробничої практики. У межах ОП застосовуються різноманітні методи навчання, що відповідають принципам студентоцентрованого підходу та сприяють досягненню програмних результатів навчання. Зокрема: на лекціях використовуються пояснювально-демонстраційні методи, дискусії, мозковий штурм із дотриманням принципу наочності; на практичних заняттях переважають інтерактивні й комунікативно-ситуативні методи; виробничі практики реалізуються за діяльнісним підходом і сприяють практичному застосуванню знань. Програма також передбачає: можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок вибіркових дисциплін і самостійного вибору бази для проходження практики (виробничої); доступ до освітніх ресурсів через платформу Moodle та інституційний репозитарій; використання рейтингової системи оцінювання, яка стимулює активність здобувачів. У навчальному процесі не використовуються спеціалізовані перекладацькі програми. Незважаючи на те, що в описі однієї з базових ОК перекладацького спрямування «Теорія і практика письмового перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою» зазначено, що студенти мають «володіти навичками: використання сучасних перекладацьких інструментів і технологій, зокрема комп'ютерних програм для підтримки перекладу (CAT-tools)», жодної згадки про CAT-tools у тематиці курсу немає (в СО (розділ МТЗ) така інформація теж відсутня). У відповіді для ЕГ зазначено, що «Введення ОК Інформаційні системи та технології на 4 курсі (для здобувачів вищої освіти усіх років вступу) забезпечує посилення досягнення ПРН 10 та надає перспективи для подальшого розвитку ОП, зокрема в частині опанування здобувачами принципів роботи застосунків для автоматизованого перекладу з метою підвищення їхньої конкурентоспроможності в сучасних умовах ринку праці», однак фактично CAT-інструментам присвячено одну тему, а в МТЗ жоден із цих інструментів не згаданий, що дає змогу стверджувати про формалізований підхід до перекладацьких технологій, знайомство з якими має оглядовий характер, що обмежує шанси на працевлаштування випускників, особливо зважаючи на фокус програми на перекладі ділової документації, який на ринку професійних лінгвістичних послуг без систем автоматизованого перекладу наразі не здійснюється.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабусу)

КНУТД забезпечує відкритий і прозорий доступ усіх учасників освітнього процесу до інформації про цілі, зміст, програмні результати навчання та критерії оцінювання. Відповідна інформація представлена у форматах освітніх програм, доступних на офіційному сайті університету та в електронному навчальному середовищі Moodle; робочих програм навчальних дисциплін, що містять докладний опис змісту курсів, компетентностей, методів навчання й оцінювання, розміщені в модульному середовищі КНУТД (ЕГ підтвердила надання доступу); силабуси дисциплін, у яких стисло викладено зміст, очікувані результати, методи викладання та форми оцінювання, доступні на сайті університету. Водночас виявлено деякі невідповідності: у компоненті ОК 15 подано курс із теоретичної фонетики, що не відповідає назві; у ОК 27 – невідповідність між заявленою метою курсу та рівневим підходом до мови. Навчальні матеріали розробляються згідно зі стандартами якості та мають чітку й зрозумілу структуру. Критерії оцінювання прописані для кожної дисципліни, що гарантує прозорість оцінювання. Комунікація між здобувачами освіти та викладачами відбувається через електронну пошту, чати в Moodle, а також у форматі консультацій, що дозволяє уточнювати деталі щодо змісту освітніх компонентів. До початку навчального року: студенти отримують доступ до освітньої програми та силабусів обраних дисциплін. На початку кожного курсу: викладачі проводять настановчі лекції, де ознайомлюють студентів з метою, завданнями курсу, методами та критеріями оцінювання. Протягом семестру: усі матеріали доступні в Moodle, студенти можуть отримувати консультації. Після завершення курсу: оцінки публікуються в електронному журналі, за потреби надаються роз'яснення щодо результатів оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Київський національний університет технологій та дизайну поєднує освітній і науковий компоненти в межах реалізації програми «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях». Дослідницький аспект інтегрується в освітній процес шляхом аналізу автентичних матеріалів, оцінки перекладацьких підходів і виконання аналітичних завдань на практичних заняттях. Студенти мають змогу презентувати результати власних досліджень під час наукових конференцій, семінарів і круглих столів. Викладачі, залучені до реалізації програми, активно займаються науковою роботою, результати якої використовуються в освітньому процесі. Також студенти беруть участь у науково-дослідній

діяльності кафедри, що сприяє їхньому професійному становленню. Таким чином, навчальний процес орієнтований на розвиток дослідницьких компетентностей шляхом виконання навчальних проєктів, аналізу фахової літератури та залучення до наукової діяльності на рівні бакалаврату. Однак експертна група відзначає певну невідповідність між тематикою освітнього компонента ОК 28, переважно пов'язаною з методикою викладання іноземної мови, а не перекладом.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі освітньої програми «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» Київського національного університету технологій та дизайну регулярно актуалізують зміст освітніх компонентів відповідно до новітніх наукових досягнень та сучасних тенденцій у галузях перекладознавства і бізнес-комунікацій. Це оновлення відбувається шляхом ревізії робочих програм навчальних дисциплін, а також адаптації навчальних матеріалів на основі результатів актуальних досліджень та професійних стандартів. Під час зустрічі з експертною групою науково-педагогічні працівники зазначили, що оновлення змісту освітніх компонентів здебільшого відбувається через апробацію нових підходів до викладання та результати стажувань. Участь викладачів у професійних конференціях, тренінгах і стажуваннях сприяє впровадженню передових освітніх практик у навчальний процес. Загалом, оновлення освітніх компонентів ґрунтується на поєднанні наукових досліджень, сучасних підходів у сфері перекладу та бізнес-комунікації, а також враховує потреби ринку праці та очікування студентів, що забезпечує релевантність програми до сучасних освітніх і професійних викликів. На наш погляд, оновлення змісту перекладацьких курсів здійснюється або формально, або через причини, не пов'язані з покращенням підготовки. Так зміст ОК “Теорія і практика письмового перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою” цілком традиційний і такий, що не відбиває заявлених у робочій програмі до курсу “адаптації тексту перекладу до специфіки цільової аудиторії та контексту; використання сучасних перекладацьких інструментів і технологій, зокрема комп’ютерних програм для підтримки перекладу (CAT-tools)”. ОК “Практика англійської мови та перекладу”, який було модифіковано з ОК “Практика англійської мови” містить згадки про переклад лише у змісті, а видах діяльності і в критеріях оцінювання перекладацька складова відсутня, що дозволяє робити висновок, що завдання з перекладу використовуються як один із методичних засобів для формування мовних, а не перекладацьких компетентностей.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Навчальний процес, викладання та наукові дослідження в межах освітньої програми «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» у Київському національному університеті технологій та дизайну тісно пов'язані з інтернаціоналізаційними процесами. Це виявляється у викладанні окремих дисциплін англійською мовою, використанні автентичних джерел іноземного походження та співпраці з міжнародними партнерами. Студенти мають доступ до участі в міжнародних конференціях, програмах академічної мобільності та стажуваннях за кордоном. Викладачі також беруть активну участь у міжнародних наукових проєктах, співпрацюють з іноземними університетами та проходять закордонні стажування. Водночас, попри наявність партнерських відносин із Ризьким університетом — одним із провідних закладів Балтійського регіону у сфері технологізації перекладу — фактів запозичення його передового досвіду в навчальний процес не зафіксовано.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів за освітньою програмою «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» у Київському національному університеті технологій та дизайну чітко структуровані, прозорі й відповідають принципам забезпечення якості освіти. Оцінювання базується на поєднанні поточного та підсумкового контролю, що дає змогу повноцінно визначити рівень опанування навчального матеріалу як у межах окремих дисциплін, так і програми загалом. Процес оцінювання регламентується Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про порядок і методику рейтингового оцінювання академічних досягнень студентів КНУТД. Критерії оцінювання формуються відповідно до програмних результатів навчання, відображаються в робочих програмах дисциплін і силабусах, які надаються студентам на початку семестру. Вони оприлюднюються через університетські навчальні платформи, навчальні матеріали дисциплін і під час консультацій з викладачами. Контрольні заходи охоплюють усні й письмові заліки, тестування, написання рефератів, виконання перекладацьких завдань, аналіз текстів і практичні проєкти. Такий підхід дозволяє перевірити не лише теоретичну обізнаність студентів, а й їхню здатність застосовувати знання у професійній діяльності в галузі перекладу та бізнес-комунікацій. Отже, система оцінювання є відкритою, забезпечує об'єктивну перевірку досягнення навчальних результатів і

своєчасно доводиться до здобувачів, що відповідає принципам академічної доброчесності. Зауважимо, що в Силабусі ОК “Теорія і практика письмового перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою” у блоці “Критерії оцінювання видів робіт” серед видів робіт наведені “Виконання письмових вправ на переклад” та “Письмовий переклад тексту” із різними критеріями оцінювання (для першого оцінюється діяльність студента, за другим – створений продукт?). В Силабусі ОК “Практика англійської мови та перекладу” Критеріїв оцінювання власне перекладацької складової не виявлено, хоча зазначено, що здобувачі мають “виконувати письмовий та усний послідовний переклад з англійської на українську мову та з української на англійську мову в ситуаціях ділового та соціального спілкування”.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» у Київському національному університеті технологій та дизайну відповідають вимогам державного стандарту вищої освіти. Атестація здійснюється у формі комплексного атестаційного іспиту, який охоплює ключові компетентності та всі програмні результати навчання. Екзамен дозволяє всебічно оцінити рівень знань, практичних умінь і навичок здобувачів відповідно до обраної спеціалізації та змісту освітньої програми.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У рамках реалізації освітньої програми «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» у Київському національному університеті технологій та дизайну встановлено чіткі, прозорі та доступні правила проведення контрольних заходів, які гарантують об’єктивність та відкритість процесу оцінювання. Процедури контролю знань регламентуються внутрішніми нормативними документами закладу, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу, робочими програмами навчальних дисциплін та силабусами. У цих документах визначено форми поточного й підсумкового контролю, критерії оцінювання, порядок проведення контрольних заходів, а також заходи щодо запобігання академічним порушенням. З метою забезпечення неупередженості оцінювання передбачені механізми врегулювання конфлікту інтересів: викладачі не мають права оцінювати студентів, якщо існує ризик упередженості через особисті чи професійні обставини. У разі незгоди з оцінкою здобувачі мають право подати апеляцію, яку розглядає спеціальна комісія, аналізуючи подані аргументи та приймаючи обґрунтоване рішення щодо перегляду чи підтвердження оцінки. Також передбачено можливість повторного складання іспитів або заліків у разі наявності академічної заборгованості чи обґрунтованої незгоди з результатами. Усі правила доступні учасникам освітнього процесу через офіційний сайт університету, навчальні онлайн-платформи та методичні ресурси. Їх обов’язкове дотримання забезпечує академічну доброчесність, рівність освітніх можливостей і прозорість оцінювання. Під час зустрічі з експертною групою здобувачі підтвердили своє ознайомлення з процедурою оцінювання, порядком подання апеляцій та іншими аспектами академічного контролю.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У Київському національному університеті технологій та дизайну сформовано чітку політику та впроваджено послідовні процедури дотримання академічної доброчесності, яких зобов’язані дотримуватися всі учасники освітнього процесу під час реалізації програми «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях». Академічна доброчесність регламентується Кодексом академічної доброчесності, що визначає вимоги щодо недопущення плагіату, фальсифікації й фабрикації даних, самоплагіату, списування, корупційних проявів та інших порушень. Університет активно сприяє поширенню принципів доброчесності, інформуючи студентів про відповідні нормативні акти, організовуючи тематичні лекції, тренінги й інші просвітницькі заходи. Викладачі дотримуються високих етичних стандартів у навчальному процесі, забезпечуючи неупереджене оцінювання знань здобувачів освіти. Для виявлення можливих порушень застосовуються сучасні технології – зокрема, програмне забезпечення для перевірки академічних текстів на плагіат (Unicheck, StrikePlagiarism та інші). Усі письмові роботи студентів проходять перевірку на відповідність вимогам академічної доброчесності. У разі виявлення порушень передбачено застосування відповідних санкцій – від повторного виконання завдання до дисциплінарних заходів.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз кадрового потенціалу освітньої програми «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» засвідчив, що більшість викладачів, залучених до реалізації програми, мають кваліфікацію філолога та професійний досвід, однак маємо констатувати відсутність забезпечення ОК науковим доробком (наявність щонайменше п'яти публікацій, сфера дослідження у яких відповідає змісту освітнього компонента, який забезпечує викладач. Серед ОК, не забезпечених жодною публікацією, яка б відповідала змісту ОК, який викладає НПП, відзначимо: ОК26 Переклад ділової документації, ОК12 Латинська мова, ОК 19 Зіставна граматики англійської та української мов, ОК21 Зіставна стилістика англійської та української мови, ОК 29 Виробнича практика (НПП Федоренко). По одній публікації, сфера дослідження у яких відповідає змісту освітнього компонента, зафіксовано для ОК15 Практична фонетика англійської мови (у обох НПП), ОК 24 Теорія і практика усного перекладу текстів бізнес-комунікації англійською мовою. Повністю забезпеченими вважаємо ОК Основи перекладознавства та Виробнича практика (НПП Гудкова).

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору викладачів у Київському національному університеті технологій та дизайну задекларовані як прозорі та недискримінаційні. Втім, їхня дієвість у контексті забезпечення належного рівня професійної підготовки для ефективного впровадження освітньої програми викликає певні сумніви. Відбір проводиться згідно з Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників КНУТД (https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/polozhennia_konkurs_npp_2023.pdf). Основні засади конкурсу включають відкритість, рівні можливості для всіх претендентів, колегіальність прийняття рішень та відповідність вимогам, визначеним у Ліцензійних умовах здійснення освітньої діяльності. Університет публікує інформацію про наявні вакансії та вимоги до кандидатів на своєму офіційному сайті, що відповідає принципам гласності та відкритості.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Київський національний університет технологій та дизайну (КНУТД) активно взаємодіє з роботодавцями через низку механізмів, зокрема, участі бізнесу в обговоренні освітніх програм, що дозволяє враховувати потреби ринку праці під час формування змісту навчання, організації практичної підготовки студентів на підприємствах, таких як Торгово-промислова палата України, ТОВ «ТАС ЕВОТЕК», бюро перекладів «Admiral», «ІнЯз» тощо. Разом із представниками компаній здійснюється моніторинг проходження практик, проведення гостьових лекцій та практичних семінарів за участю фахівців-практиків, зокрема семінар від ФОП Копа С. з написання грантових заявок, організації кар'єрних заходів для студентів, таких як щорічний Ярмарок вакансій, «Дні кар'єри» з презентаціями компаній, а також діяльність Центру праці та кар'єри, який сприяє працевлаштуванню випускників. На жаль, досвіду залучення перекладачів-практиків до безпосереднього навчального процесу виявлено не було.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

КНУТД сприяє розвитку викладацької майстерності шляхом реалізації низки заходів: програм підвищення кваліфікації в межах університету: функціонує Система забезпечення якості освітньої діяльності, яка охоплює курси підвищення кваліфікації. Для викладачів організовано безоплатні курси обсягом 180 годин (6 кредитів ЕКТС). Запроваджене Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників мотивує їх до професійного зростання; міжнародні стажування та партнерства відкривають можливості для професійного обміну й запозичення кращих практик; викладачам пропонуються спеціалізовані курси з цифрових технологій в освіті, що сприяє впровадженню інноваційних методик викладання; передбачені фінансові та моральні заохочення за публікації у престижних наукометричних базах, таких як Scopus та Web of Science. Також усі опитані науково-педагогічні працівники підтвердили отримання потрібних надбавок, незалежно від тривалості їх роботи в університеті, включно з тими, хто працює лише кілька місяців.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують

досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми, а також фінансові ресурси університету здебільшого відповідають встановленим вимогам для досягнення мети програми та очікуваних результатів навчання. Освітній процес реалізується на основі відповідної інфраструктури, що відповідає ліцензійним умовам і включає науково-технічну бібліотеку з широким доступом до навчальної, наукової й довідкової літератури, зокрема через електронний інституційний репозитарій праць викладачів. Це забезпечує доступ студентів і викладачів до сучасних наукових джерел, зокрема баз Scopus та Web of Science. У ході навчання студенти купували підручники з англійської та німецької мов, однак підтверджено, що електронні версії можна отримати безкоштовно. Під час відеозустрічей гарант програми повідомила, що в університеті встановлюється лінгафонний кабінет для проведення занять із фонетики. Під час огляду матеріально-технічної бази було встановлено, що кафедра має сучасні навчальні приміщення з мультимедійним обладнанням, що сприяє ефективному навчанню. Вільний доступ до ресурсів створює комфортні умови для здобуття освіти й досягнення програмних результатів. Студенти підтвердили наявність зручних гуртожитків, стабільного Wi-Fi в навчальних корпусах, а також можливість користуватися спортивними залами, стадіоном і студентським кафе. Аналіз силабусів перекладацьких дисциплін, а також спостереження ЕГ засвідчують відсутність доступу здобувачів до спеціалізованого програмного забезпечення, що не дозволяє констатувати повне забезпечення ПРН 10 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної (перекладацької) діяльності.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Заклад вищої освіти забезпечує науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти необхідним доступом до інфраструктурних та інформаційних ресурсів. Студенти мають персоналізований вхід до модульного навчального середовища, де за допомогою логіна й пароля можуть переглядати розклад занять, рейтинги та іншу інформацію, важливу для організації освітнього процесу. Водночас варто зауважити, що викладачі не мають повного персонального доступу до цього ресурсу. Університетська комп'ютерно-комунікаційна мережа, яка функціонує через Wi-Fi, забезпечує вільний доступ до Інтернету та навчальних ресурсів як для студентів, так і для викладачів. Постійна доступність цих ресурсів дозволяє ефективно реалізовувати освітню та наукову діяльність. Крім того, університет систематично вивчає потреби й інтереси студентів за допомогою соціологічних опитувань та електронної скриньки довіри, а також активно підтримує діяльність студентського самоврядування. Це дає змогу оперативно реагувати на актуальні запити студентства. Усі ці чинники свідчать про те, що університет забезпечує належний рівень доступу до інфраструктурних та інформаційних ресурсів, що, у свою чергу, сприяє якісному проведенню навчального процесу та розвитку наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Експертна група підтвердила, що освітнє середовище КНУТД відповідає потребам та інтересам здобувачів, які навчаються за відповідною освітньою програмою, а також є безпечним для їхнього життя, фізичного й психічного здоров'я. Безпека в університеті забезпечується через систематичне проведення інструктажів з охорони праці та пожежної безпеки перед початком занять і практик (відповідні інструкції доступні за посиланнями: охорона праці, пожежна безпека). Також діє наказ щодо дотримання правил безпеки у разі оголошення повітряної тривоги. З метою забезпечення безпеки в умовах воєнного стану університет обладнано укриттями, системами відеоспостереження та охоронними постами, що дає змогу здобувачам і викладачам оперативно перейти в безпечні зони під час повітряної тривоги. Освітнє середовище також створює можливості для особистісної та професійної реалізації здобувачів. Зокрема, здобувачка засвідчила участь у діяльності гуртка «Школа молодого лінгвіста», інші здобувачі долучаються до волонтерської діяльності. Додатково функціонує міжнародний розмовний клуб за участі партнерів із НДО «Міжнародна культурно-освітня асоціація» (м. Тампа, США). Для психологічної підтримки учасників освітнього процесу створено центр психологічної підтримки (відповідно до Положення). Студенти поінформовані про можливість звернення на індивідуальні консультації до психолога через анонімну онлайн-форму (посилання на запис). Також на сайті університету оприлюднено корисні матеріали для збереження ментального здоров'я. Завдяки комплексному підходу до питань безпеки й турботі про психоемоційний стан здобувачів, університет забезпечує комфортні та безпечні умови навчання.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Університет забезпечує всебічну підтримку здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, охоплюючи освітню, організаційну, інформаційну, консультативну, соціальну сфери, а також питання збереження фізичного та психічного здоров'я студентів. Освітня та організаційна підтримка реалізується згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТД, де передбачено облік академічної успішності та контроль за якістю результатів навчання. ЕГ засвідчила, що студенти отримують індивідуальну або групову консультативну допомогу від кураторів з питань навчання, поселення в гуртожиток, а також у разі неможливості прибути на заняття. Інформаційна підтримка реалізується через ефективні канали комунікації: модульне навчальне середовище, електронний журнал, скриньку довіри, офіційний сайт університету та соціальні мережі. Через Центр праці та кар'єри студенти мають можливість отримати допомогу в адаптації до професійної діяльності, сприяння працевлаштуванню та розвитку кар'єри, підтримку у налагодженні контактів з роботодавцями, а також збереженні зв'язку з університетом після завершення навчання. Соціальна підтримка охоплює призначення академічних і соціальних стипендій згідно з Положенням, активну співпрацю зі студентським самоврядуванням і профспілкою, а також надання місць у

гуртожитках. Студенти мають доступ до студентського кафе, спортивної інфраструктури, культурних подій, а також можуть претендувати на іменні стипендії. Студенти з вразливих соціальних категорій отримують додаткову підтримку, зокрема право на безкоштовне проживання в гуртожитку.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

КНУТД забезпечує належні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, хоча на даний момент за цією освітньою програмою такі здобувачі не навчаються. Під час огляду матеріально-технічної бази було підтверджено наявність необхідних елементів безбар'єрного середовища: навчальні корпуси оснащено пандусами при входах до будівель та ліфтами, що забезпечує зручний доступ для маломобільних осіб. В університеті діє Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, який визначає дії персоналу для створення комфортних умов перебування таких осіб у закладі освіти. За потреби для осіб з особливими освітніми потребами може бути організовано навчання в дистанційному форматі, що додатково сприяє доступності освіти.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У КНУТД впроваджено нормативно закріплені антикорупційні політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема тих, що пов'язані з проявами дискримінації, булінгу або сексуальних домагань. Вирішення таких випадків здійснюється відповідно до Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій та Антикорупційної програми університету на 2023–2026 роки. Університет дотримується політики нульової толерантності до дискримінації, утисків і мови ворожнечі, а всі нормативні документи доступні на офіційному сайті для вільного ознайомлення учасників освітнього процесу. Для повідомлення про факти корупції передбачена анонімна форма на сайті та діє уповноважена особа з питань запобігання і виявлення корупції. В університеті функціонує постійна комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, склад якої щорічно затверджується Вченою радою. За потреби для розгляду окремих випадків ректором може бути створено тимчасову комісію. Процедура врегулювання конфліктів розпочинається з подання скарги, яку можна оформити письмово протягом 30 днів із моменту порушення або надіслати на електронну скриньку довіри. Для запобігання порушенням академічної доброчесності в університеті розроблено Кодекс академічної доброчесності, який регламентує відповідні етичні норми та принципи. Під час реалізації цієї освітньої програми не було жодного підтвердженого випадку конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією, що також підтверджено учасниками фокус-груп.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Зміни в змісті програми, на наш погляд, не демонструють системного підходу до розробників до її розвитку. У Загальних відомостях СО представники програми зазначають, що Освітню програму переглянуто на актуальність і оновлено у 2024 році, в результаті чого: “уточнено назви деяких освітніх компонентів (ОК Практика англійської мови перейменовано в ОК Практика англійської мови та перекладу, ОК Ділова українська мова в перекладацькому аспекті перейменовано на ОК Українська мова в діловому та академічному аспектах, ОК Перекладознавство і термінологія на ОК Основи перекладознавства)”. На нашу думку, йдеться не про уточнення назви, а про розмивання або зменшення фактичної присутності перекладацької складової, що є абсолютно не виправданим У СО зазначається, що було “введено два освітніх компоненти: ОК Інформаційні системи і технології та ОК Переклад ділової комунікації”, а у відповідях для ЕГ зазначено, що ці дві ОК замінили курс ОК «Теорія і практика письмового та усного перекладу ділових переговорів і конференцій». Водночас ЕГ зазначає, що, за словами розробників, курс «Теорія і практика письмового та усного перекладу ділових переговорів і конференцій» було замінено на іншу пару дисциплін: ОК Практика німецької мови та ОК Інформаційні системи та технології, тобто, результатом змін стала інша пара дисциплін. Зауважимо, що керівництво (директорка навчально-методичного центру управління підготовкою фахівців) очевидно неохоче ставиться до змін в ОП, припускаючи необхідність змін лише в ПРН. Враховуючи системні проблеми із відповідністю наукового доробка НПП освітнім компонентам, які вони викладають, цілком слушним виглядав би перегляд ОП у тому числі й для того, щоб здобувачі отримували можливість вивчати ті сфери діяльності, на яких спеціалізуються їх викладачі. Зауважимо, що Моніторинг рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників передбачає виявлення відповідності “Нормативам ліцензійних умов щодо кадрового забезпечення випускових кафедр” https://www.knutd.edu.ua/files/ekts/documents/Polozhennia-pro-syst-zabezpr-yakosti-od-vo_2024.pdf, що не дорівнює принципу відповідності сфери наукової діяльності НПП освітнім компонентам, які вони забезпечують. Враховуючи відсутність в ОК базових перекладацьких інструментів, помітного впливу роботодавці зі сфери лінгвістичних послуг на ОП не виявлено. У відомостях про самооцінювання було

вказано, що зауваження до проєкту ОП можна здійснити у процесі модернізації через загальнодоступну платформу для громадського обговорення, яка розміщена на офіційному сайті університету в розділі "Громадське обговорення проєктів". Однак в архівах розділу <https://knutd.edu.ua/ekts/op-drafts/> зазначеного проєкту, контактів гаранта чи інших способів надання зворотного зв'язку не виявлено.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У Київському національному університеті технологій та дизайну (КНУТД) здобувачі вищої освіти активно залучаються до процесу періодичного перегляду освітніх програм і процедур забезпечення їх якості. Студенти підтверджують, що мають можливість висловлювати свої пропозиції щодо змісту ОП або окремих її компонентів. У звіті про самооцінювання зазначено, що такий зворотний зв'язок може бути наданий під час модернізації програм через загальнодоступну платформу громадського обговорення, розміщену на сайті університету в розділі «Громадське обговорення проєктів». Водночас встановлено, що щодо цієї конкретної програми пропозиції через зазначену платформу не надходили, оскільки її проєкт не було опубліковано для обговорення. Пропозиції студентів також фіксуються під час анкетування, результати якого доступні за посиланням. Крім того, під час викладання окремих компонентів викладачі мають можливість адаптувати форми, методи та технології навчання відповідно до зворотного зв'язку від студентів, що сприяє гнучкості освітнього процесу. Приклади реального врахування студентських ініціатив включають додавання дисципліни «Німецька мова» до переліку вибіркових компонентів за пропозицією студентів групи, а також ініціативу студентів щодо включення «Практики німецької мови» до обов'язкових компонентів програми. Студенти також мають представництво в роботі органів управління університетом, зокрема у Вченій раді, де беруть участь в обговоренні освітніх програм і процедур забезпечення якості. Однак у межах цієї конкретної ОП пропозиції від органів студентського самоврядування не надходили. Разом з тим, студентське самоврядування виступає з ініціативами щодо покращення умов проживання у гуртожитках.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У Київському національному університеті технологій та дизайну роботодавці залучаються до процесів моніторингу освітніх програм і процедур забезпечення їхньої якості через різні форми співпраці. Зокрема, їх участь реалізується шляхом участі в круглих столах, засіданнях кафедр, науково-практичних конференціях і тематичних семінарах. Згідно зі звітом про самооцінювання, роботодавці мають змогу долучитися до громадського обговорення проєктів освітніх програм через спеціальний розділ на сайті університету, однак по факту проєкт ОП на платформі відсутній. Цитована пропозиція В. Якуби щодо включення німецької мови до програми - не є пропозицією роботодавця, адже рецензентка – представниця академічної спільноти. Зауважимо, що у відомостях СО було долучено виключно рецензії від академічної спільноти, що фактично підтверджує недостатню увагу до думки справжніх роботодавців. Зацікавлених у випускниках програми.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Випускників за даною ОП ще немає.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У Київському національному університеті технологій та дизайну (КНУТД) функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітніх програм, яка передбачає регламентовані процеси моніторингу та оперативного реагування на результати оцінювання освітньої діяльності. Ці процеси визначені низкою нормативних документів, серед яких: Положення про моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм, Програма забезпечення якості підготовки фахівців, а також Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності. Моніторинг передбачає систематичне опитування студентів з метою збору інформації про ефективність реалізації освітніх компонентів. Зібрані дані аналізує робоча група освітньої програми під керівництвом її гаранта. Аналіз охоплює, зокрема, процес вивчення дисциплін, практичну спрямованість програми, сприйняття результатів навчання стейкхолдерами, дотримання академічної доброчесності, рівень поінформованості щодо механізмів розв'язання конфліктів, а також оцінювання академічної свободи та принципів студентоцентрованого навчання. Отримані результати обговорюються на засіданнях кафедр і вченої ради. З прикладом такого моніторингу можна ознайомитися в аналітичному звіті за результатами анкетування студентів (2023–2024 н.р.). Крім того, щорічно проводиться аудит якості освітньо-науково-методичних комплексів дисциплін, за результатами якого вносяться зміни до освітніх компонентів задля їх оновлення та вдосконалення. Зокрема, у 2023 році, на основі результатів моніторингу, було прийнято рішення про оновлення ЕНМК окремих дисциплін, що закріплено наказами університету від 17.02.2023 № 37 та 30.10.2024 № 382. У звіті про самооцінювання зазначено, що Навчально-методичний центр управління підготовкою фахівців щороку проводить перевірку освітніх програм, навчальних планів і засобів діагностики щодо їхньої відповідності чинним нормативним документам і вимогам до кадрового, методичного й інформаційного забезпечення. Однак, як засвідчує аналіз наукової діяльності відповідності наукової діяльності НПП змісту освітніх компонентів, які вони забезпечують, цей напрямок роботи варто посилити.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки дана ОП проходить акредитацію в КНУТД вперше, під час її перегляду не враховувалися зауваження та рекомендації, отримані в результаті попередніх акредитацій. Водночас під час зустрічей із фокус-групами було підтверджено, що університет аналізує досвід акредитацій інших освітніх програм і враховує зауваження та пропозиції, висловлені ЕГ, ГЕР та Національним агентством. Цей аналіз, зокрема, включає оновлення нормативно-правової бази, що представлена у відкритому доступі на сайті закладу в розділі “Документи для забезпечення освітнього процесу” (<https://knutd.edu.ua/ekts/docs/>). Крім того, за результатами акредитацій інших програм в університеті визнано потребу в активнішій профорієнтаційній діяльності та розширенні міжнародного співробітництва. Це стало підґрунтям для запуску нових міжнародних ініціатив, зокрема програм онлайн-мобільності для здобувачів освіти та створення міжнародного розмовного клубу у співпраці з партнерами із США.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Формування культури якості освіти в університеті значною мірою забезпечується завдяки покращенню комунікації між викладачами та здобувачами освіти, а також постійному оновленню та вдосконаленню змісту навчальних дисциплін. Додатковим індикатором рівня якості виступає позиція університету в національних і міжнародних рейтингах. Активна участь студентської спільноти в механізмах забезпечення якості – через органи самоврядування та моніторингові заходи – створює умови для безпосереднього впливу здобувачів на покращення освітнього процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права й обов'язки учасників освітнього процесу в КНУТД визначені низкою нормативно-правових документів, серед яких: Статут університету, Положення про організацію освітнього процесу, Колективний договір, Правила внутрішнього розпорядку, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, Кодекс академічної доброчесності та Антикорупційна програма. Усі ці документи є загальнодоступними й оприлюднені на офіційному вебсайті університету, що сприяє забезпеченню прозорості та відкритості освітнього процесу. Під час візиту було встановлено, що здобувачі освіти обізнані щодо наявності та розташування зазначених документів. Також підтверджено, що правила й процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх сторін.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному сайті закладу вищої освіти на відповідній сторінці оприлюднено Архів проєктів освітніх програм для громадського обговорення за 2021/2022 н.р. (<https://knutd.edu.ua/ekts/op-drafts/archive-2021-2022/>), де, зокрема, містяться пропозиції стейкгоल्дерів щодо вдосконалення проєкту освітньої програми «Англійська мова: переклад у бізнескомунікаціях», започаткованої у 2021 році. Водночас проєкти освітніх програм 2022, 2023 та 2024 навчальних років для громадського обговорення у вільному доступі не представлені. Під час фокус-груп було встановлено, що з моменту започаткування освітньої програми не зазнавала кардинальних змін, які б потребували її повторного затвердження Вченою радою університету. Усі внесені зміни до версії 2021 року відображені в розділі “Хронологія перегляду ОП”. У зв'язку з відсутністю необхідності в повторному затвердженні, проєкти змін не публікувалися для обговорення. Натомість на сайті університету, на сторінці “Освітні програми ІПСТ” (<https://knutd.edu.ua/ekts/2024/op-ipst/>), розміщено Форму для подання пропозицій щодо вдосконалення освітніх програм, а також перелік ОП, що реалізуються в Інституті права та сучасних технологій. Посилання на програми є активними, і кожен охочий має змогу залишити власні коментарі чи побажання. На наш погляд, неоприлюднення проєкту ОП для щорічного обговорення під приводом того, що програма не зазнавала радикальних змін, суперечить духу і букві якості вищої освіти, адже в результаті публічного обговорення цілком могло б статися, що висловлені (можливо, роботодавцями чи випускниками) пропозиції призвели б до радикальних змін у напрямку покращення програми.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сторінці “Освітні програми ІПСТ” (<https://knutd.edu.ua/ekts/2024/op-ipst/>) на сайті університету оприлюднено перелік освітніх програм, що реалізуються в Інституті права та сучасних технологій. Посилання на кожну програму є активним. Освітня програма «Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях» представлена наступними матеріалами: титульним аркушем і листом погодження 2021 року, передмовою 2024 року, рецензіями зовнішніх стейкхолдерів за 2021 рік (5 відгуків) і за 2024 рік (2 відгуки), а також профілем програми, її структурою, змістом і навчальним планом на 2024 рік. Додатково оприлюднено хронологію змін, внесених до програми з 2021 по 2024 рік. Активні посилання на вибіркові дисципліни свідчать про відкриту можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів. Однак робочі програми навчальних дисциплін у відкритому доступі відсутні — вони доступні лише в модульному середовищі освітнього процесу (МСОП) для користувачів із відповідними обліковими даними. Натомість оприлюднені силабуси обов’язкових і вибіркових дисциплін. Водночас варто зауважити, що силабуси не можуть повністю замінити робочі програми, оскільки в них, зокрема, бракує відомостей про рекомендовані джерела літератури та інші важливі компоненти.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад’юнктів) до розв’язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад’юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад’юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад’юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад’юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад’юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад’юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рекомендуємо: 1) увідповіднити мету реально досяжним ПРН; 2) переглянути та проаналізувати зміст і доцільність додаткових ПРН з метою уникнення дублювання ПРН Стандарту; 3) залучити до визначення (уточнення) мети освітньої програми та ПРН представників ринку лінгвістичних послуг (бажано тих установ, у яких уже працевлаштовані випускники ОП); 4) запозичувати кращі практики іноземних програм, максимально дотичним до змісту ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендації: 1) переглянути структурно-логічну схему, зокрема, взаємозалежності і взаємозумовленості ОК перекладацького спрямування; 2) забезпечити системність термінів (бізнес-/ділова комунікація/документація) у назвах курсів, дотичних до цих понять; 3) враховуючи потенціал виробничих перекладацьких практик щодо набуття досвіду, покращення безпосередньо перекладацьких, технологічних та сервісорієнтованих компетентностей, необхідних для успішного працевлаштування майбутніх випускників, розглянути можливість збільшити тривалість виробничої практики за рахунок навчальної, або впровадити повноцінний ОК, спрямованих на навички, які наразі здобувачі набувають на навчальній практиці; 4) пропонувати здобувачам вибіркові дисципліни перекладацького спрямування (наразі в Каталозі відсутні).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Протягом навчального року розглянути можливості розширення мережі партнерських закладів для академічної мобільності (внутрішньої та зовнішньої).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендації 1. Посилити науково-дослідницьку діяльність студентів у напрямку перекладацьких студій (ОК28). 2. Оновити зміст перекладацьких ОК із урахуванням провідних європейських практик підготовки перекладачів https://commission.europa.eu/system/files/2022-11/emt_competence_fw_k_2022_en.pdf, проєктів професійних стандартів Української асоціації перекладачів <https://www.uati.org/>, результати академічної мобільності здобувачів та НПП у університетах-партнерах програми (Ризькому технічному університеті, Єнському університеті) тощо для посилення технологічних та сервісорієнтованих компетентностей майбутніх перекладачів. 3. Переглянути зміст ОК “Практика англійської мови та перекладу” в контексті реалізації набуття саме перекладацьких компетентностей (або повернутися до традиційного варіанту, за яким мові вчитимуть на заняттях із практики мови, а перекладу – на заняттях із практики перекладу).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендації 1. Уточнити види роботи і критерії оцінювання за ОК “Теорія і практика письмового перекладу текстів сфери бізнес-комунікації англійською мовою”. 2. Деталізувати критерії оцінювання рівня навичок перекладу (усного та письмового) за ОК “Практика англійської мови та перекладу” або вивести перекладацький компонент із цієї ОК.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендації 1. Посилити кадровий потенціал фахівцями, здатними забезпечувати освітні компоненти або посилити публікаційну активність НПП у тих сферах, які відповідні ОК. 2. Посилити критерії відбору НПП для викладання НПП із урахуванням потенціалу їхнього наукового доробку у забезпеченні освітнього компоненту. 3. Залучати до викладання перекладацьких дисциплін, атестації тощо перекладачів-практиків (із доведеним досвідом практичної діяльності у вигляді договорів, оформленого статусу підприємця із відповідним КВЕД тощо).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Протягом року розглянути можливість надання НПП персонального доступу до модульного середовища (через логін та пароль). 2. Протягом року забезпечити здобувачів доступом до САТ-інструментів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендації 1. Актуалізувати процес роботи з модернізації ОП, враховуючи: 1) специфіку ринку лінгвістичних послуг, його технологічність і сервісорієнтованість; 2) наявні людські ресурси і сферу їх наукових інтересів; 3) усвідомлений підхід до важливості перекладу як окремого від вивчення мови виду професійної діяльності; чітке розрізнення “уточнення” і “оновлення” ОК з відповідними змінами в наповненні ОК. 2. Вчасно оприлюднювати проєкт ОП для громадського обговорення та надання пропозицій щодо модернізації ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано: вчасно оприлюднювати проєкт ОП для громадського обговорення, забезпечивши максимально широкий доступ до проєкту всіх зацікавлених осіб.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР оз ID 51087.pdf</i>	yeiKxglt6mQY3AdZgqNtKrkerOlaBe6zBP1jv7eVVxk =

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА